

DE KORHAAN

Jaargang 34, Nummer 4 - Oktober 2000

IN DIT NUMMER:

Van Mauretanië naar de Bovenmeent

Fazant: "vriend" van de jager

Chinese appelvink bij Naardermeer

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.
Verschijnt 5x per jaar.

Redactie : Wim Duurland (wduurland@bigfoot.com)
Willem-Jan Hoeffnagel (w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl)
Pieter Schut (pieter.schut@wxs.nl)
Ruud Willemstein

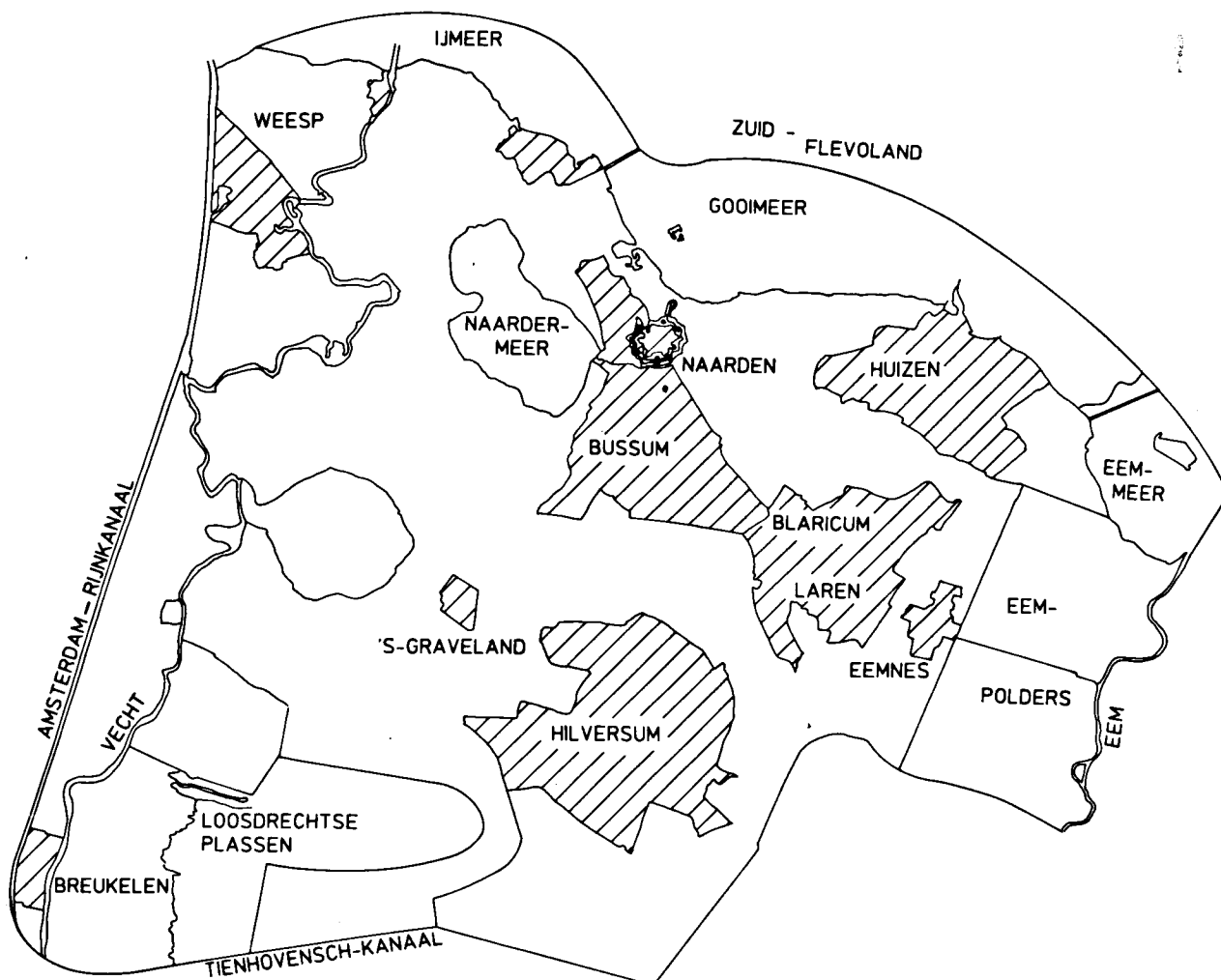
Redactieadres : Menno Simonszshof 84 1216 LM Hilversum 035-6217222
Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LK Hilversum 035-6850627

Foto omslag : Jos Korenromp / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.
De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.
De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren copy: uiterlijk 15 november 2000.

ISSN: 0929-8762

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Lepelaar van de Bovenmeent overwintert in Mauretanië	82
Krassen van een Gooise kijker	83
Broedgeval van een Chinese appelvink bij het Naardermeer	84
Fazant: 'vriend' van de jager	87
Actieve beschermers helpen Gooise kerkuil er bovenop	90
Avifaunavergadering op 12 september 2000	91
Gooise trekvogeldag op telpost Corversbos	92
Programma	93
In memoriam: Jeannette de Dreu	94
Ontvangen Literatuur	95
Mutaties ledenbestand	96
Veldwaarnemingen	96
Kor Haan	100

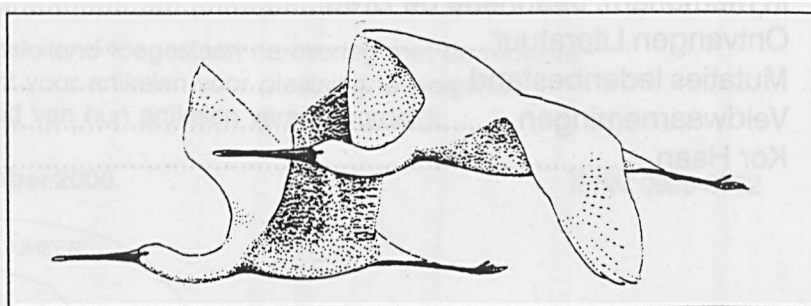

Veel bezoekers van de Hilversumse Bovenmeent vragen zich af waar al die vogels in dit gebied vandaan komen. Dankzij een gekleurringde lepelaar hebben we een klein stukje van dit raadsel kunnen oplossen.

Ricardo van Dijk en Hans van Oosterhout

Lepelaar van de Bovenmeent overwintert in Mauretanië

Op dinsdagavond 18 juli 2000 waren wij aan het genieten van de vele vogels die zich in de nieuwe natuurontwikkelingsplassen van de Hilversumse Bovenmeent lieten zien. Tussen de vele grutto's, bosruiters en tureluurs foerageerden ook enkele lepelaars. Van deze lepelaars was één exemplaar voorzien van een kleurring en een metalen ring. De code van de kleurring was opgebouwd uit drie kleuren, namelijk rood, wit en oranje (van boven naar beneden). Tegenwoordig kun je op Internet (1) vrij snel uitzoeken welke onderzoeker deze kleurring heeft aangebracht. Die onderzoeker kun je dan vervolgens per e-mail op de hoogte stellen van de waarneming die jij gedaan hebt. De volgende dag waren we er achter wie we hierover moesten inlichten. Er waren twee projecten in Europa die mogelijk deze kleurencombinatie zouden hebben kunnen gebruiken: een project uit Frankrijk en een project van de broedkolonie op Schiermonnikoog. Voor dit laatste project is Otto Overdijk van Natuurmonumenten de coördinator. Toen we hem de gegevens hadden doorgegeven (exacte plek, tijd datum en de ringcode), ontvingen we dezelfde dag nog een antwoord over de herkomst van deze vogel. Otto Overdijk heeft echter storn-toevallig op dezelfde dag na

Lepelaars

Tekening: E.v.d.Kolk

een bezoek aan het hoofdkantoor van Natuurmonumenten, dezelfde vogel ook in de Bovenmeent waargenomen. Hiermee kon hij ook direct onze waarneming bevestigen. Deze lepelaar is op 17-05-1997 geringd in het Lac de Grand Lieu, enkele kilometers ten zuidwesten van de stad Nantes, door ene Loic Marion van de universiteit van Rennes (Museum d'histoire de naturelle). Daarnaast heeft de heer Overdijk deze vogel waargenomen op 23-01-2000 in Mauritaanië, bij de Banc d' Arguin. Dit laatste feit maakt maar weer eens duidelijk wat een geweldige afstanden vogels kunnen afleggen. Hemelsbreed bedraagt de afstand tussen de Bovenmeent en de Banc d' Arguin zo'n 4300 kilometer. De Banc d' Arguin is één van de belangrijkste overwinteringsgebieden van de lepelaar. Deze kuststreek is een gebied dat vooral voor wadvogels gunstig is, omdat het er niet te warm is en erg open. Het is een groot getijdengebied op de rand van

de Sahara en de Atlantische Oceaan. Het complex van wadplaten en eilanden van de Banc d' Arguin beslaat ongeveer een derde van de grootte van het Nederlandse Waddengebied (2). Moeten in Nederland de lepelaars beducht zijn op de aanwezigheid van de vos, in de Banc d' Arguin moeten ze rekening houden met jakhalzen, hyena's en woestijnvossen. In Nederland is ongeveer 1 op de 8 lepelaars gekleurringd, maar dat geldt vooral voor de lepelaars van het Waddengebied, waar de meeste van deze vogels geringd worden. Otto Overdijk heeft laten weten dat meldingen van gekleurringde lepelaars bij hem zeer welkom zijn (e-mail: O.Overdijk@Natuurmonumenten.nl)

1) Voor alle kleurringprojecten van vogels in Europa: www.ping.be/cr-birding

2) Bron: Ecologische atlas van de Nederlandse Wadvogels (Van de Kam et al, 1999)

Krassen van een Gooise kijker

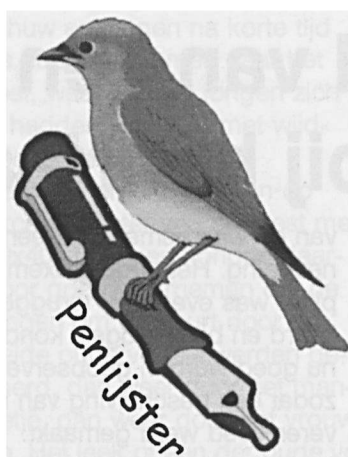
Jaren geleden is een schrijflijster (Turdus scripsi) op de zandbult die wij het Gooi noemen actief geweest. Dit familielid van mij heeft indertijd helaas het steeds vruchtbaarder wordende biotoop verlaten. Ik heb zijn plaats ingenomen. Penlijster (Turdus penna) is mijn naam.

Betrapt

Achter de horizon lokt altijd het onbereikbare. Natuurlijk zit de vogel die een pietjesjener wil zien net achter het bordje waarop vermeld staat dat de toegang verboden is. Dereck dacht daar in de Pyreneeën geen last van te hebben. Samen met zijn vogelmaatjes draaide hij daar met de auto vrolijk een geasfalteerde weg op, waarvan de slagboom gastvrij open stond. Het bordje "Prohibido forestal" gaf geen aanleiding te denken dat dit niet was toegestaan.

Enkele kilometers verder zouden de vale, lammer- en aasgieren laag langs de rotswand komen vliegen. Dit door anderen voorgehouden ultieme genot manifesteerde zich inderdaad. Op ooghoogte zweefden de gieren soms in formatie langs. Na het zoet komt het zuur! De slagboom was dicht en daarvoor stond een duister kijkende in het groen gehulde figuur. In rap Spaans produceerde hij klanken die suggereerden dat de heren de regels hadden overtreden. Het getoonde onbegrip maakte geen indruk. Een behulpzame Spanjaard die Engels verstond was bereid om een en ander te vertalen. Er was van de verboden vruchten gesnoept, inrijden was niet toegestaan. Het verweer dat in Nederland gebieden bij open slagbomen bezocht mogen worden was onvoldoende.

De gemoederen liepen hoog op, een boete dreigde en de hulpspanjool kreeg het met de boswachter aan de stok. Uiteindelijk ging de boom toch open

en kon het groepje gaan. De wrok bij de boswachter zat diep. Toen Dereck de man jaren later samen met een assistent op een ander gierenobservatiepunt ontmoette en hen aanbood om door de telescoop te kijken, gaf hij een blijk van herkenning en weigerde het aanbod. Zijn nietsvermoedende hulp maakte daar wel gebruik van.

In het vroegere Bosnië-Herzegovina liepen Wil en de zijnen onbekommerd via brede wegen een boomgaardengebied in. Hoppen, wielewalen, ijsvogels langs de slootjes, van alles om van te likkebaarden hield zich daar op. Tijdens een rustpauze mijmerden de mannen heerlijk in het zonnetje zittend over wat ze nog te wachten stond. Er moest verderop een meer liggen waar dwergaalscholvers zaten. De rust werd wreed verstoord door twee patrouillerende mannen die in gebrekkig Duits en met het geweer in de aanslag beduiden dat toegang hier niet gewenst was. De kolchose, want dat was het, was niet toegankelijk.

Aren was slechter af toen hij in Hongarije bij Bialowieza ondanks waarschuwingen een pad bij de Russische grens overstak. Binnen de kortst mogelijke tijd waren hij en zijn metgezel gepakt. Perestroika en glasnost of niet, urenlang werden zij vastgehouden. Uiteindelijk bleken de grenswachten ervan overtuigd te zijn niet met spionnen te maken te hebben. Na betaling van miljoenen zlotys werd de vrijheid afgekocht. Ook het vogelen in ons eigen land heeft zo zijn restricties. Bij Den Helder zou grote leider Hans ons wel eens een ijsduiker en een kuifaalscholver laten zien. Het zoekwerk in de havens leverde niets op. Zijn conclusie was dat de vogels dan in de havens van het marinecomplex moesten zitten. Het verhaaltje over in Nederland zeldzame vogels die zich verwaardigden de marinehavens te bezoeken bij de wacht aan de poort leverde zowaar de toegang op, maar we moesten ons wel even verderop melden. Hans had geen boodschap aan het melden en reed uit het zicht van de wacht onder gepruttel van de anderen gewoon door.

Bij de laatste haven tegen de Waddenzee aan was het raak. Niets zeldzame vogels, maar een busje met twee potige en hoogst verontwaardigde mariniers. Afspraak is afspraak en dit was geen manier van doen. Het verweer van leider Hans was timide en zwak, hij had de bordjes niet gezien. Onder begeleiding van het busje moest de aftocht worden geblazen.

PENLIJSTER

Het betrof waarschijnlijk ontsnapte kooivogels, maar toch is de vaststelling van een broedgeval in de vrije natuur van *Eophona migratoria* nabij het Naardermeer zeer bijzonder te noemen. Hier volgt het verhaal van de Chinese appelvink.

Herman en Annemarie Nuijen & Dr. Gerard A. de Vries

Broedgeval van een Chinese appelvink bij het Naardermeer

Op 10 juni 2000 rond 16.00 uur bevond Hans Kruitwagen zich nabij De Visserij bij het Naardermeer, toen hij daar een voor hem onbekend melodieuze geluid opving, waardoor zijn opmerkzaamheid werd gewekt. Op een kale boomtak zag hij een appelvink-coccothraustesachtige vogel met een enorme geelachtige snavel. Naar zijn mening was deze vogel beslist aanmerkelijk groter dan de hem welbekende appelvink,

Coccothraustes coccothraustes. Wat het eerst duidelijk opviel was de zwarte kop en de oranjeachtige flanken. De vogel verdween echter, zodat het nog niet duidelijk was om welke soort het ging. Thuis gekomen nam HK telefonisch contact op met Karel Mauer, die suggereerde dat het mogelijk een Japanse of Chinese appelvink, *Eophona personata* respectievelijk *Eophona migratoria*, geweest kon zijn, een ontsnapte kooivogel derhalve.

Een dag later – 11 juni – was HK weer ter plaatse aanwezig. Opnieuw hoorde hij hetzelfde geluid en zag de “appelvink” tezamen met een soortgelijke vogel wegvliegen. Deze tweede vogel was evenwel lichter gekleurd en HK veronderstelde dat dit een vrouwtje geweest zou kunnen zijn. Na circa 20 minuten kwam de lichter gekleurde vogel terug, die tot verbazing

van de waarnemer naar een nest ging. Het andere exemplaar was eveneens teruggekeerd en beide vogels konden nu goed worden geobserveerd, zodat een beschrijving van het verenkleed werd gemaakt: beide geslachten met bolle, bruine ogen, gevorkte staart en vleeskleurige poten. Het mannetje: geheel zwarte kop doorlopend tot in de nek, afgezet met een smal wit randje. Snavel: zowel boven- als ondersnavel geel met zwarte punt, snijranden zwart. De snavelbasis vertoonde enige witte streepjes. De veren van de mantel, schouder, borst en buik waren grijs/beige. De donkere vleugels vertoonden grote, witte toppen aan de handpennen; de toppen van de tertials hadden witte randen. De flanken waren oranjeachtig van kleur, ongeveer als van een keepling, *Fringilla montifringilla*.

In de vlucht was een witte vleugelstreep duidelijk zichtbaar. Het vrouwtje had een grijsachtig-beige kop met een iets donkerder “gezicht”; de snavel was evenals die van het mannetje geel, maar minder helder van kleur; de snavelbasis vertoonde meer wit dan die van het mannetje; de handpennen hadden minder wit dan die van het mannetje. De flanken vertoonden evenals die van het mannetje een oranjeachtige kleur, maar in geringere mate.

Door HK werd het nest op 17 en 18 juni wederom bezocht; een kopje van een jonge vogel was nu juist boven de nestrand zichtbaar wanneer één der oude vogels met voer kwam aanvliegen. Op 25 juni vertoonden zich drie kopjes van jonge vogels boven de nestrand wanneer een adulte vogel met voedsel kwam aanvliegen. De grijsachtige kleur van de snavel van de jongen was duidelijk zichtbaar.

Van de vogels werden diverse foto's gemaakt, maar de kwaliteit is tengevolge van de donkere omgeving onder het dichte gebladerte van de nestboom, een eik sp., zodanig dat deze wel kunnen dienen als bewijsmateriaal maar niet voor publicatie.

Tot zover het relaas van de ontdekker van het broedgeval, Hans Kruitwagen.

Vervolgens werd op 26 juni de medeauteur, Gerard A. de Vries, vóór de aanvang van een ten behoeve van een aantal biologen (voornamelijk mycologen van het Centraal Bureau voor Schimmelcultures te Baarn) georganiseerde excursie naar het Naardermeer, verrast met de mededeling dat hij daar hoogstwaarschijnlijk de door Rombout de Wijs als Japanse appelvink gedetermineerde vogelsoort zou zien. Een wachtperiode van ruim een kwartier vóór de aan-

vang van de excursie bij het slordige boomnest was vruchteloos. Noch de oudervogels noch de jongen lieten zich zien. Aangezien al bekend was dat de pauzes tussen de voerperioden vrij lang waren (15 – 20 minuten) was dit niet vreemd. Direct na terugkeer van de excursie werd daarom onmiddellijk post gevat op de bekende plaats, ditmaal met een beter resultaat want na korte tijd verschenen beide oudervogels bij de drie jongen.

Door de helaas te korte waarneming van de tussen de eikenbladeren voor een groot deel verborgen vogels, die zij beurte- lings voerden, werd aanvankelijk en zoals later bleek foutief geconcludeerd dat het hier *Eophona personata* betrof. Thuis gekomen werden telefonisch gewaarschuwd: D.A.Jonkers te Blaricum, de eerste auteurs G. en A. Nuijen te Hilversum en prof. dr. K.H. Voous te Huizen. De volgende ochtend, 27 juni, begaven GN en AN zich naar de opgegeven plaats bij "De Visserij" aan de noordwestkant van het Naardermeer. Om circa 11.30 uur waren zij ter plaatse. Achter de voorste loods bevindt zich nog een tweede met riet gedekte loods, waarachter houten rekken, dienstdoende als fietsenstalling. Nadat een groep luidruchtige schoolkinderen, die een bootexcursie op het Naardermeer gingen maken, de aftocht had geblazen, konden zij zich op het ornithologische deel van het bezoek concentreren.

Al spoedig viel hun oog op een slordig nest in de horizontale vork van een eik (*Quercus sp.*) op naar schatting circa 5 meter hoogte. Bij nadere beschouwing bleken er drie jonge vogels in dit nest te zitten. Na korte tijd gewacht te hebben hoorden zij in de nabij staande

bomen een hard 'tek-tek' (later ook wel genoteerd als "tuk-tuk") en zagen een paar flinke vogels, die er appelvinkachtig uitzagen, maar duidelijk groter dan de aan hen bekende appelvink *Coccothraustes coccothraustes*. De adulte vogels waren niet schuw en vlogen na korte tijd via naburige bomen naar het nest, waar de drie jongen zich al hadden uitgerekt met wijdopen snavels.

De waarnemers stonden op circa 10 meter van het nest met 10x40 kijkers en konden daardoor goed waarnemen dat de jongen om de beurt door de beide oudervogels werden gevoerd, dan weer door het mannetje, dan weer door het vrouwtje. Het leek of één der oude vogels wachtte op een uitwerpselpakketje, maar zij konden niet met zekerheid constateren of hij/zij iets oppakte. Daarna vlogen beide ouders tegelijk en in dezelfde richting weg om na 10-15 minuten samen weer terug te keren, waarna hetzelfde voedingsritueel zich herhaalde. Tussen 10.30 en 12.00 uur konden zij dit 5-6 maal waarnemen.

De oude vogels waren verschillend getekend, zoals hiervoor reeds door HK vermeld. Bovendien werd nog opgemerkt dat bij het mannetje de stuit meer lichtgrijs van kleur was; de staart was lang en zwart en duidelijk gevorkt; de grote handdekveren vertoonden witte toppen, een wit vleugelstreepje veroorzakend. Een kenmerk van het vrouwtje was, dat dit slechts witte randen langs de toppen van de handpennen bezat; de grote handdekveren hadden witte toppen evenals bij het mannetje.

Aan de hand van voormelde kenmerken hebben zij de vogels gedetermineerd als *Eophona migratoria*. Clement,

Harris and Davis (1993) noemen de soort Chinese Grosbeak, In navolging van deze Engelse naam zouden zij de soort "Chinese appelvink" willen noemen. Het nest, dat er nogal slordig uitzag en de indruk maakte door de wind enigszins verzakt te zijn, was gemaakt van tamelijk grote, stevige takjes; aan de onderkant hiervan hing een grasachtige massa. In:

Knystautas (1993) is op plaat 77 een kleurenfoto afgebeeld met twee adulte vogels op het nest, waarvan één ex. de jongen voert; het bovenste deel van het nest is duidelijk te zien, gemaakt van stevige takjes, zoals HN en AN bij "hun" nest ook constateerden. De drie jongen zaten al goed in de veren (één jong was duidelijk kleiner), met achter op de kop een paar grote ijle donsveren; ze hadden een grijsachtige snavel.

De volgende morgen, woensdag 28 juni, bezocht GdV het nest, waarbij bleek dat twee van de drie jongen waren uitgevlogen; het derde jong werd in het nest gevoerd. GdV had ook het mannetje horen zingen, enigszins herinnerend aan de zang van de roodmus, *Carpodacus erythrinus*, heldere fluittonen maar met een uitgebreider melodie.

De twee uitgevlogen jongen waren niet meer in het gebladerte op te sporen. Hij kon bevestigen dat het hier de soort *Eophona migratoria* betrof. Op zondagmiddag 2 juli bezochten HN en AN wederom het nest. Het derde jong was nu eveneens uitgevlogen, maar waarschijnlijk nog wel in de naaste omgeving aanwezig. Enkele malen vloog een adulte vogel over hen heen met de nu voor hen bekende karakteristieke roep "tuk-tuk", mogelijk

met voedsel voor het laatst uitgevlogen jong.

Knystautas (1993) vermeldt (pag. 217): "It usually prefers space woods of Mongolian Oak in the lowlands, and bushes along river valleys or parks. This bird arrives in Ussuriland in May and announces its arrival with indistinctive song which is a mixture of whistles. A nest is built on a tree or bush, sometimes as low as 1 m above the ground. A clutch is laid in the first half of June and consists of three to five eggs which are incubated by the female for about 15 days. The young stay in the nest for 13 to 14 days, fed by both parents". Er worden twee subspecies onderscheiden: *E.m.migratoria* broedt in zuidelijk Amurland, zuidelijk Ussuriland, noordoost Mongolië en Mantsjoerije zuidelijk tot noord Hopeh en oostelijk tot noord Korea.

E.m.sowerbyi broedt in oost China langs de benedenloop van de Yangtze rivier, westelijk tot zuid Szechwan en oostelijk tot Kiangsu en Shanghai (Clement, Harris & Davis 1993). Laatstgenoemde auteurs vermelden: "Several recent records in Europe are considered to have involved cage birds, as the species is widely imported from Hong Kong".

Onze vogels zullen dan ook ongetwijfeld ontsnapte kooivogels zijn. Niettemin is het interessant dat thans een succesvol broedgeval voor het eerst in het wild in Nederland heeft plaatsgevonden.

Volgens door Dick A. Jonkers beschikbaar gestelde gegevens, afkomstig van het Euro Bird Net Netherlands, zijn de laatste jaren diverse Chinese appelvinken in Nederland waargenomen, bijvoorbeeld: 21 januari 1997, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland; april 1997

Sloterpark, Amsterdam, Noord-Holland; 4 mei 1997, AW-duinen, Vogelenzang, Noord-Holland; 18 mei 1998 Noordvaarder, Terschelling, Friesland; 13 juni 1999, Berkheide, Wassenaar, Zuid-Holland; mei 2000 tweemaal een ex., trektelpunt bij Breskens, Zeeland.

Uit deze opsomming blijkt dat vrijwel alle waarnemingen in het westen van het land zijn gedaan van Terschelling tot Breskens, dus in hoofdzaak in de duinstreek.

Een veel op de Chinese appelvink gelijkende tweede soort, *Eophona personata*, de Japanse Grosbeak of Masked Hawfinch, kent eveneens twee subspecies, t.w. *E.p.personata*: deze broedt in Japan van Hokkaido tot centraal Honshu en Kyushu, terwijl *E.p.magnirostris* in Oost-Azië broedt van oostelijk Amurland, Ussuriland tot oostelijk Mantsjoerije en naar het zuiden tot Hopeh, Beijing en mogelijk Shantung.

Deze Japanse appelvink heeft minder zwart aan de kop, geen witte punten aan de handpennen en geen witte toppen aan de grote handdekveren, maar wel een witte band in het midden over de handpennen. Bovendien is deze soort ook groter dan de Chinese appelvink.

Dankwoord

Hans Kruitwagen bedanken wij voor zijn uitvoerige mededelingen omtrent zijn waarnemingen bij deze eerste nestvondst van de soort in ons land en Dick A. Jonkers voor enkele informatie, speciaal die, afkomstig van Euro Bird Net Netherlands.

Literatuur:

Brazil M.A. 1990. The Birds of Japan. London

Cheng Tso-Hsin. 1987. A Synopsis of the Avifauna of China. Beijing, Hamburg & Berlin

Clement P., Harris A & Davis J. 1993. Finches & Sparrows. An Identification Guide. London

Cramp S. and Perrins C.M. (Eds.), 1994. The Birds of the Western Palearctic, Vol. VIII. Oxford.

Dementiev G.P. and Gladkov N.A. (Eds.) 1970. Birds of the Soviet Union, Vol. V. Jerusalem.

Etchécopar R.D. et Hüe F. 1983. Les Oiseaux de Chine, de Mongolie et de Cordée. Passereaux. Paris

Flint V.E., Boehme R.L., Kostin Y.V. & Kuznetsov A.A. 1984. A Field Guide to Birds of the USSR – Including Eastern Europe and Central Asia. Princeton.

Gore M.E.J. and Won Pyong-Oh. 1971. The Birds of Korea. Seoul.

Knystautas A. 1993. Collins Guide, Birds of Russia. London.

Knystautas A.J.V. & Sibnev J.B. 1987. Die Vogelwelt Ussuriens. Wittenberg Lutherstadt.

Mackinnon J. & Phillipps K. 2000. A Field Guide to the Birds of China. Oxford.

Martin R.M. 1980. Tirions Kooivogelgids. Baarn.

Meyer de Schauensee R. 1984. The Birds of China, Oxford.

Vaurie C. 1959. The Birds of the Palearctic Fauna – Passeriformes, London

Nabij de vindplaats van de Chinese appelvink

De fazant is onze vogel van het jaar 2000. Nog steeds is het wachten op waarnemingen. Komt de fazant niet voor in ons gebied, of geven we de waarnemingen niet door? Mogelijk is dit verhaal vol wetenswaardigheden over de fazant een stimulans om alsnog op deze exoot te letten.

Dick A. Jonkers

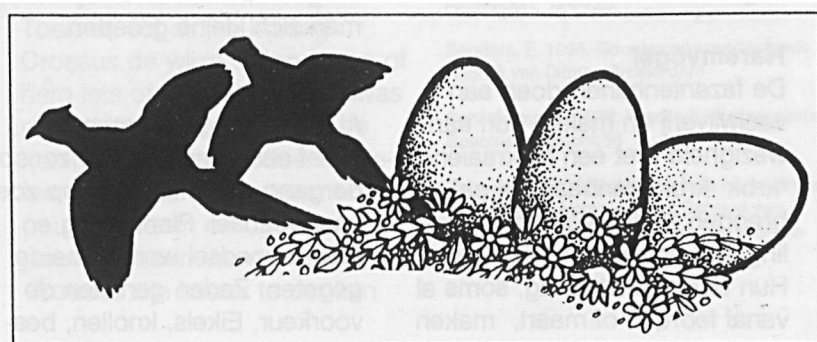
Fazant: 'vriend' van de jager

De fazant is een belangrijke jachtvogel, die een algemene broedvogel werd. Daarbij werd hij geholpen door de massa-productie in zogenaamde fazan(t)erieën, waar eieren kunstmatig of door kippen werden uitgebroed. De opgekweekte kuikens werden uitgezet en verwilderden.

Reeds de Franse koning Karel X (1824-1830) hanteerde deze methode en schoot jaarlijks circa 8000 fazanten! Deze dieren kwamen oorspronkelijk uit de koninklijke fazanterieën, maar er hing dan ook wel een prijskaartje aan. Volgens zijn minister van financiën kostte zo'n fazant 25 francs per stuk, voor die tijd een aanzienlijk bedrag. Het bleef niet bij fokken en uitzetten alleen. De sterfte onder de uitgezette kuikens was altijd aanzienlijk en om die te beteugelen en de zwerflust te onderdrukken werden wildakkers en voerplaatsen met bijvoorbeeld voertonnen en silo's aangelegd. Het voeren gebeurde vooral na het broedseizoen en in de winter met maïs, tarwe en gerst. Er waren zelfs jachtvelden waar op de paden werd gevoerd vanuit auto's die een klep in de bodem hadden zitten. Een zo belangrijke jachtbuit moest koste wat kost beschermd worden en dit leidde tot tal van uitwassen. Alles wat maar een poot naar de geliefde fazant dreigde uit te steken werd te vuur en te zwaard verdelgd.

De aantallen "roofdieren", kraaiachtigen en verwilderde katten werden kort gehouden. Wat men kennelijk niet in de gaten had was, dat juist die hoge dichtheden een positieve invloed op het aantal predatoren had. Tegelijkertijd werden en worden roofvogels daarvan nog steeds het slachtoffer bij pogingen om de predatorenstand in te dammen. Het gevolg van het kunstmatige beheer was, dat er in de jaren zeventig bijna geen plek in Nederland was, waar geen fazanten voorkwamen. Het aantal broedparen lag toen tussen de 50.000 en 75.000 (Teixeira 1979). Toch hadden voor die tijd al veranderingen in de stand plaatsgevonden. De landbouw was sterk gemoderniseerd, terwijl een vermindering van het jachtbeheer tot meer natuurlijke dichtheden had geleid. Tegelijkertijd zorgden een toenemende havikenstand en areaaluitbreiding van de vos voor een toenemende regulatie (ten Den 1989). Bovendien werd in 1978 het uitzetbeleid sterk gewijzigd en verminderde het aantal uitgezette vogels. De

stand bleef toen nog wel stabiel, maar in marginale fazantengebieden ging de soort achteruit. Inmiddels is de situatie nog sterker veranderd. Fazanten mogen alleen nog maar met speciale toestemming van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden uitgezet. Deze vergunning wordt alleen in bijzondere gevallen verleend. Sterfte kan dus alleen nog maar worden opgevangen door natuurlijke aanwas. De vraag is of die toereikend is. Van tal van plaatsen komen berichten dat de soort daar verdwenen is of sterk in aantal is achteruitgegaan. De tijd dat zij zo talrijk waren dat zij voor de landbouw als schadelijk gedierte werden beschouwd en een wildschadecommissie gerechtvaardigde klachten onderzocht en de schade door de jachthouder liet vergoeden, ligt achter ons. In jagerskringen wordt geadviseerd de natuurlijke fazantenstand op peil te houden door de jacht op fazanten kleinschalig te houden, geen hennen te schieten en een

goed biotoopbeheer uit te voeren.

De fazant behoort tot de weinige vogelsoorten waarop de jacht nog geopend is. Fazantenhanen mogen van 15 oktober tot en met 31 januari bejaagd worden en de hennen van 15 oktober tot en met 31 december.

Leefgebied

Oorspronkelijk is de fazant een vogel van rivierdalen. Het favoriete leefgebied daarin is een vochtige omgeving met dekking die wordt afgewisseld door bouw- en grasland met lage gewassen. Het in ons land aanwezige cultuurlandschap van landbouwgebieden met heggen, begroeide slootkanten, grienden en broekbosjes vormen de favoriete biotoop. Dat landschap kan zowel klein- als grootschalig zijn, maar er moet wel voldoende dekking en voedsel zijn. De sinds enige jaren bestaande braaklegregeling werkt in het voordeel van de fazanten door het gunstige voedselaanbod en de dekking in de dynamische begroeiing. Door zijn aanpassingsvermogen en het uitzetten in het verleden komt hij echter ook voor in duingebieden, polders en bossen met ondergroei van onder andere bramen. De voorkeur voor een vochtige omgeving werkt niet altijd in zijn voordeel. Fazantenkuikens zijn juist heel gevoelig voor vocht en hun gelederen kunnen bij slagregens en langdurig slecht weer sterk uitgedund worden.

Haremvogel

De fazantenhanen doen aan veelwijverij en maken hun aanwezigheid met een fel kraaiend "krbk krbk" kenbaar. Dit geluid brengen zij ook voort bij plotse luid optredende knallen. Hun territoriumgedrag, soms al vanaf februari of maart, maken

zij vaak kenbaar op kleine verhogingen in het terrein en tegelijkertijd roffelen zij daarbij met hun vleugels. Met indringers wordt fel gevochten. Wanneer zij een aantal hennen, meestal vijf tot zes, rond zich verzameld hebben, hen het hof hebben gemaakt en de eieren in het nest gelegd zijn is het afgelopen met de aandacht.

De vaalbruine hen zit goed verscholen in dichte dekking van ruig gras en hoge begroeiing en broedt de eieren in ruim drie weken uit. De jongen zijn uiterst kwetsbaar en zijn net als de meeste bodembroeders nestvlieders. Direct na het uitkomen verlaten zij het nest en voegen zich bij de moeder. Jongen die het contact door een of andere oorzaak verliezen gaan vaak verloren. Er is een overlevering waarin wordt beweerd dat de hen haar jongen nooit in de steek laat. Wanneer er een grasbrand woedde waarvoor vluchten niet meer mogelijk was, bedekte zij haar kuikens met de vleugels om vervolgens samen met hen in de vlammen om te komen.

Misschien houdt dit verhaal verband met het geloof van de Egyptenaren in de vogel Phoenix, voorgesteld als een goudfazant en evenmin voor het vuur wijkend, maar er integendeel naar verlangend om zich erin te verbranden om er vernieuwd en verjongd weer uit tevoorschijn te komen. Overlevende jongen zijn na drie maanden zelfstandig. In herfst en winter trekken de geslachten samen op en vormen zich kleine groepen.

Omnivoor

Al in de vroege morgen en vanaf een paar uur voor zonsopgang gaan fazanten op zoek naar voedsel. Plantaardig en dierlijk voedsel worden beide gegeten. Zaden genieten de voorkeur. Eikels, knollen, bes-

sen en wortels worden ook geconsumeerd. Door het aanpikken van bolgewassen (tulpen), pootaardappelen, en peulvruchten en het loskrabben van ontkiemend graan of maïs kunnen zij schade aanrichten aan landbouwproducten. Aan de andere kant zijn zij nuttig door het verorberen van schadelijke slakken, wormpjes, bladluizen, vlin-ders, kevers en andere insecten. Tot hun vierde levensweek vormen voornamelijk insecten zelfs het hoofdbestanddeel van het voedsel van de jongen. Een van die insecten is de in graan levende zaagvlieg. Om nu precies de voedselsamenstelling te leren kennen is er al heel wat onderzoek verricht. Een voorbeeld: in 296 magen die in Engeland zijn geanalyseerd bevatten er 62,6% plantaardige en 27,4% dierlijke kost. Hiervan maakten blad, vruchten en onkruidzaad 41,7% van het geheel uit, wortels en stengels 2,4%, insecten 25,9%, wormen 8,75% en slakken 2,8%. Ondanks het feit dat het alleseters zijn kunnen zich onder hen specialisten bevinden en dan zijn de resultaten totaal anders. Bovendien kan de voedselsamenstelling in verschillende seizoenen en landschappen sterk verschillen en hangt het ook sterk van het aanbod af (Brüll 1963).

In de jaren zeventig werd de achteruitgang van de zandhagedis in de duinen bij Schoorl toegeschreven aan de hoge fazantendichtheden. Fazanten zouden eieren en jonge hagedissen verorberen en door krabben leefgebieden ongeschikt maken (mededeling C. Ooijevaar). Bij hoge fazantendichtheden is een negatieve invloed op reptielen niet uit te sluiten (ten Den 1989).

Schietobject

Jagers beschouwen fazanten als perfecte jachtvogels en zij

zijn van mening dat voor de bejaging ervan veel kunde en terreinkennis nodig is. Om op fazanten te kunnen jagen worden meestal drijfjachten georganiseerd en het zijn juist de fazanten die al lange tijd in het vrije veld leven die sluw geworden zijn. Bij plotselinge veront-rusting begeven zij zich met snelle vleugelslagen, afgewisseld door glijpauzes als een raket omhoog en dalen daarna in een glijvlucht. Opvliegende fazanten bereiken al kort na het opstijgen snelheden van 50-60 km per uur. Zij kunnen een topsnelheid van 95 km halen en vliegen nogal eens op onberekenbare wijze weg.

Verder blijven zij graag in de dekking lopen en vliegen aan veilige kanten van begroeiing weg. Ontsnappingskans dus te over, al blijft het natuurlijk niet leuk om met hagel in je lijf aan je einde te komen. De fazantenjacht staat nog niet ter discussie. De "aabaarheid" van de fazant is kennelijk niet zo groot dat men aanleiding zag de jacht daarop te verbieden en, niet onbelangrijk, er is een markt voor. Die markt zorgde er vroeger al voor dat stropers diverse methodes gebruikten om fazanten te verschalken. Zij maakten handig gebruik van de jaloezie van hanen door een spiegel op te hangen tussen het struikgewas. De haan zag daarin een rivaal en viel de spiegel driftig aan. Hierdoor verwarde hij zich in de vlak daarvoor gespannen strik.

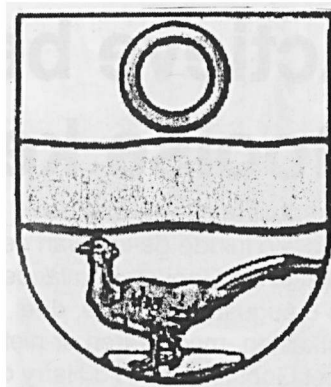
Anslin(1836) maakt de opmerking dat fazanten zeer dom zijn, want zij lopen blindelings in strikken en netten. Een lucratief bedrijf was soms het schieten van takkende of bomende (slappende) fazanten gedurende stormachtig weer en bij voorkeur maanlichte nachten in een zogenaamde rikboom. Het schot van een klein kaliber buks

is op enige afstand nauwelijks te horen en het delict dus moeilijk te constateren. Bij een oudere vangmethode, het zwavelen, zouden de vogels worden bedwelmd door een stuk brandende zwavel, dat aan een stok omhoog werd gehouden (Dam z.j.). Dit is een onwaarschijnlijk verhaal. Een dergelijke constatering gaat waarschijnlijk ook op voor het strooien met in jenever gewelde rozijnen onder de slaapboom en het voeren in niet geheel geopende conservenblikken. Wel werden zij met een scherp voorwerp, aan een lange stok bevestigd, van hun zitplaats gestoten en in een oude jutezak gestopt.

Fazant op tafel

In onze samenleving maakt de fazant deel uit van het wild dat graag wordt gegeten; zij zijn volop bij poeliers verkrijgbaar. In diverse kookboeken zijn recepten voor de bereiding te vinden. Een merkwaardig aan-doende culinaire gewoonte daarbij is dat men fazantenvlees vroeger adellijk liet worden. Dit betekent dat men het laat liggen totdat het bijna begint te rotten. In het Frans noemt men zelfs het adellijk laten worden van alle wildsoorten faisander. Niet iedereen is gecharmeerd van fazant op zijn bord. De Grieks-Egyptische koning Ptolemaeus zou geweigerd hebben fazantenvlees te eten uit achting voor de schoonheid van de vogels. Die schoonheid komt ook ter sprake in het volgende verhaal.

Toen de schatrijke koning Croesus de wijze Solon vroeg of hem iets of iemand bekend was die schitterender was dan de koning zelf, antwoordde de geleerde dat dit de fazanten en de pauwen waren omdat deze van nature schoon waren, terwijl Croesus zijn luister te danken

Het gemeentewapen van Overzande, met fazant

had aan de schatten die hij verzameld had.

Gemeentewapen

Er was in Nederland één gemeente die de fazant in het gemeentewapen voerde en dat was Overzande in Zeeland, dat sinds de opheffing in 1970 onder Borssele ressorteert.

Literatuur:

Anslin, N. 1836. Systematische beschrijving der voor ons meest belangrijke vogelen. Du Mortier en zoon, Leyden; 469.

Antonisse, J. z.j. De jacht in Nederland. Becht's Uitgeversmaatschappij, Amsterdam.

Brüll, H. 1963. Studien zur Asung des Fasans (Phasianus colchicus sp.) in Landschaften Deutschlands, Englands und Jugoslaviens. International Union of Game Biologists. Transactions of the Vith Congress. Bournemouth 7 October- 12 oktober 1963; 16-35.

Dam, J.H. z.j. Jagen. Van Dishoeck, Bussum.

Den, P.G.A ten 1989. Achtergronden en oorzaken van de recente aantalsontwikkeling van de fazant in Nederland. RIN-rapport 89/19. Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Arnhem.

Duyzend, P. z.j. Het houden en verzorgen van fazanten. Tweede druk. Misset, Doetinchem; 27

Langenbach, A. & J.R.J. Plant Wild zien.z.j. Speurtochten in het revier. Roelofs van Goor, Amersfoort; 124-125.

Sanders, E. 1995. Geoniemenwoordenboek. Nijgh & van Ditmar, Amsterdam

Schildkamp, T. 1978. Tussen hemel en aarde. Spectrum, Utrecht;56

Teixeira, R.M. 1979. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, 's-Graveland; 116-117.

Actieve beschermers helpen Gooise kerkuil er bovenop

De kerkuil heeft wat met de mens. Zo luidde de kop van een artikel in De Gooi en Eemlander van 8 augustus j.l. Twee, drie nestkasten, meer waren er niet in het Gooi toen ons lid Harry de Rooij zich elf jaar geleden opwierp als pleitbezorger van de kerkuil. Inmiddels heeft hij in de regio zo'n vijftig kasten opgehangen, gekregen van vrijwilligers van het Noord-Hollands Landschap, die ze zelf in elkaar hadden gezet.

Het ophangen van die kasten is een persoonlijke zaak, vertelt Harry, één van de twee coördinatoren van de kerkuilenwerkgroep van de VWG. Het zijn bijna allemaal boeren waar je in de loop der jaren een band mee krijgt. Die kasten zijn meestal in een schuur opgehangen, waarna je elk jaar langs komt om te controleren. Dan krijgen ze ook de Nieuwsbrief Kerkuilen, die echt van voor tot achter gelezen wordt. En weet je wat ook zo leuk is? Wanneer wij jonge uilen ringen is de hele boerenfamilie vaak aanwezig om de dieren te zien. Ze willen dan allemaal die uiltjes even aaien.

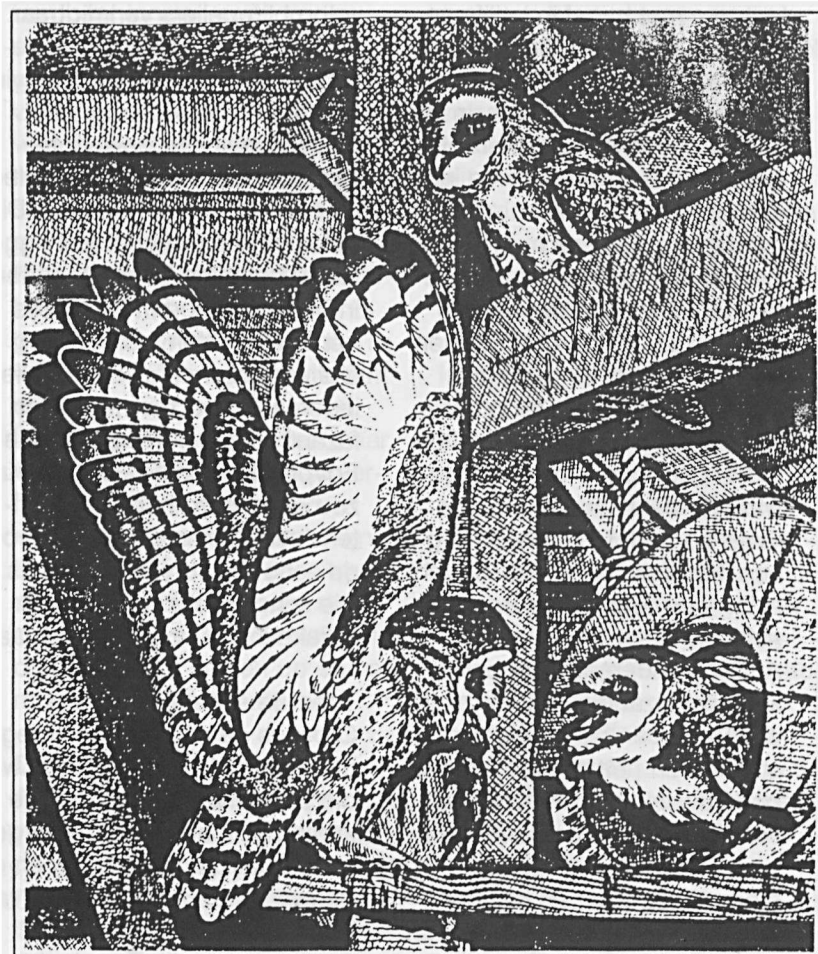
In totaal zijn er in het Gooi zo'n tachtig kasten opgehangen, waarvan twintig in Eemnes. In Flevoland zijn onder leiding van coördinator Alan Liosi inmiddels tweehonderd kasten geplaatst. Harry de Rooij is een van de actieve leden van onze werkgroep. Hij heeft een hoveniersbedrijf waardoor hij kan beschikken over ladders, klimijzers en touwen. Maar toch zijn die praktische zaken maar de halve verklaring voor de vele uren die hij elk jaar aan de kerkuil besteedt. "Het is een aparte vogel,

die heel dicht bij de mens staat. In tegenstelling tot velduilen en bosuilen, die je bijna nooit ziet. Boeren die zo'n kerkuil hebben, praten ook altijd over 'mijn vogel'."

Muizenjagers

Agrariërs willen volgens Harry graag een kerkuil op hun erf, omdat het ideale muizenjagers zijn. "Eén zo'n vogel verschalkt wanneer hij jongen heeft zo'n zestig á zeventig muizen per etmaal. Alleen als er echt muizen tekort is willen ze wel eens een rat of een klein vogeltje pakken."

In het Gooi zijn er inmiddels zo'n vijf broedparen, terwijl Flevoland er met 25 tot dertig paren nog beter voor staat. Harry: "Het Gooi is eigenlijk ook niet bij uitstek geschikt voor de kerkuil. Er zijn te veel snelwegen en spoorlijnen. Nestkasten hangen we ook alleen maar op minimaal één kilometer daarvan op, want de kerkuil is verkeersslachtoffer nummer één. Dat komt omdat hij altijd laag boven de grond jaagt. Ook boven wegbermen waar, dank zij het feit dat deze tegenwoordig minder vaak worden gemaaid, steeds meer voedsel te halen valt voor de kerkuil."

Kerkuilen

Tekening: Ronald Sinoo

Avifaunavergadering op 12 september 2000

Zoals gebruikelijk werd op de tweede dinsdag van september de najaars Avifaunavergadering gehouden. De Avifauna-subgroep coördineert alle onderzoeksactiviteiten van de VWG. Alle Avifauna subgroep coördinatoren zijn hier in principe aanwezig, maar anderen met belangstelling voor tel-, inventarisatie- en ringactiviteiten zijn meer dan welkom. Als u belangstelling hebt in een wat actievere rol op onderzoekgebied, lees dan het hieronder volgende verslag, en neem contact op met één van de werkgroepcoördinatoren, of met Guus Proost (5251661) of ondergetekende (tel. 5241123, e-mail: h.weenen@hccnet.nl).

Archivering

Er is behoefte aan een database voor de rapporten en voor verwerking van waarnemingen (waarnemingskaartjes, Goois Vogelnet, excursies). Hiervoor wordt nu een systeem getest genaamd "Biogis". Bij deze activiteit is assistentie nog steeds zeer welkom.

Overleg

Er is behoefte aan afstemming met natuurbeschermingsorganisaties (Natuurmonumenten, Goois Natuurreservaat, SBB) over:

- Wat zij doen en van plan zijn in onze regio
- Afstemmen of rapporten worden uitgewisseld
- Plannen mbt (beheers) veranderingen van terreinen. Jelle Harder zal dit op zich nemen. Daarnaast behoefte aan afstemming met SOVON over wie wat telt in onze regio, en of rapporten worden uitgewis-

seld. Guus Proost zal contact opnemen met SOVON.

Broedvogelinventarisaties

De volgende rapporten zijn klaar: Naarden Vesting en Eem-polder reservaat. Het rapport over de Stichtse Brug West is bijna klaar, en de rapporten van de inventarisaties in 2000 (Tafelbergse heide, Blaricumse heide en de Oostermeent) zijn in voorbereiding.

Weidevogelbescherming (Gert Bieshaar, Frits During)

Door weersomstandigheden groeide het gras erg snel, hetgeen het vinden van nesten bemoeilijkte. Dit jaar werkten 23 boeren mee (1999: 15), waren er 26 tellers (1999: 27), werd 375 ha gedaan (1999: 217 ha), en werden 208 nesten beschermd, tegenover 131 vorig jaar. Met de grutto's en tureluurs gaat het slecht, waarschijnlijk vanwege het intensieve maaien (vroeg en frequent). Het vergoedingssysteem kost steeds meer tijd. Naast nesten van Kieviten, grutto's en tureluurs is een nest van een bruine kiekendief aangetroffen. Bovendien zijn twee kwartelkoningen aangetroffen. Er is behoefte aan nieuwe beschermers.

Eempoldertellingen (Nico Klippel)

Deze activiteit gaat goed, uitwerking gegevens loopt wat achter. Jaarverslag over 1999 verschijnt binnenkort, het 6-jaars verslag over 91-96 volgt volgend jaar. Rob van Veen stopt met de organisatie van de tellers, Nico neemt dit van hem over.

Kievit

Foto: Henk v.d.Veer
Archief Het Vogeljaar

Watervogels (Guus Proost)

Afgelopen jaar lijkt een verschuiving te hebben plaatsgevonden van Gooimeer richting Eemmeer. Verdere gegevens volgen. Guus zoekt opvolger voor tellingen en coördineren. Wie is geïnteresseerd?

Vogel van het jaar (Dick Jonkers)

Er zijn tot nu toe maar weinig terugmeldingen, hoe komt dat, doordat er weinig fazanten zijn, of omdat ze niet gemeld worden? De aanwezigen hebben ook sterk de indruk dat er domweg weinig fazanten zijn in ons gebied. Suggesties voor vogel van 2001: Turkse tortel, ekster.

Tuinvogelonderzoek (Fernand Jager)

Dit onderzoek loopt vanaf 1992, resultaten zijn globaal als volgt: Een geleidelijke toename van de Turkse tortel, daarna stabiel. Er lijkt een geringe toename van de kraai-achtigen te zijn. De huismus lijkt stabiel. Aanwezigheid van zwarte kraaien en musen lijken elkaar uit te sluiten.

Knobbelzwanen (Fernand Jager)

De huidige activiteit richt zich op de aanwezigheid in het vroege voorjaar. In de Eempolders zijn

de aantallen het grootst in januari. Daarom worden de mid-wintertellingen hiervoor gebruikt. De aantallen knobbelzwanen in deze periode blijken nog steeds toe te nemen. Frank vd Weijer meldt dat de knobbelzwanen steeds meer op de randmeren ruien ipv de traditionele ruigebieden in de noordelijke provincies.

Steenullen (Frank van de Weijer)

Dit jaar is alleen kleinschalige inventarisatie gedaan. Er is één nieuw territorium gevonden, twee zijn herbevestigd. Bijvanck en Vijfhoek waren negatief. Voor het eerst is in ons gebied een nest aangetroffen in een nestkast, en wel in Eemnes. In Maartensdijk zijn een steenuil en kerkuil aangetroffen.

Kerkuilen (Gerard Mijnhout)

Eén broedpaar is aangetroffen in Nederhorst ten Berg, één bij de Hilversumse Meent (info van Jelle Harder).

IJsvogels (Jelle Harder)

In 1999 zijn in totaal 6-9 paar vastgesteld in ons gebied, dit jaar zijn 5-7 broedterritoria bekend. Drie wanden zijn gemaakt, in één daarvan is een nest aangetroffen.

Nieuwe activiteiten

Broedvogelcursus: wordt aangekondigd in de Korhaan. Suggesties voor broedvogelinventarisaties: golfbaan (Dick Jonkers), Huizereng, Naarderbos, Crailo, Eemmeerkust. Op de Ankeveense plassen worden vlotjes geplaatst voor sterntjes, wie kan hierbij helpen? Neem contact op met Jelle Harder.

Volgende vergadering
De volgende vergadering zal worden gehouden op 9 januari 2001 om 20.00u in Eemeroord.

HUGO WEENEN

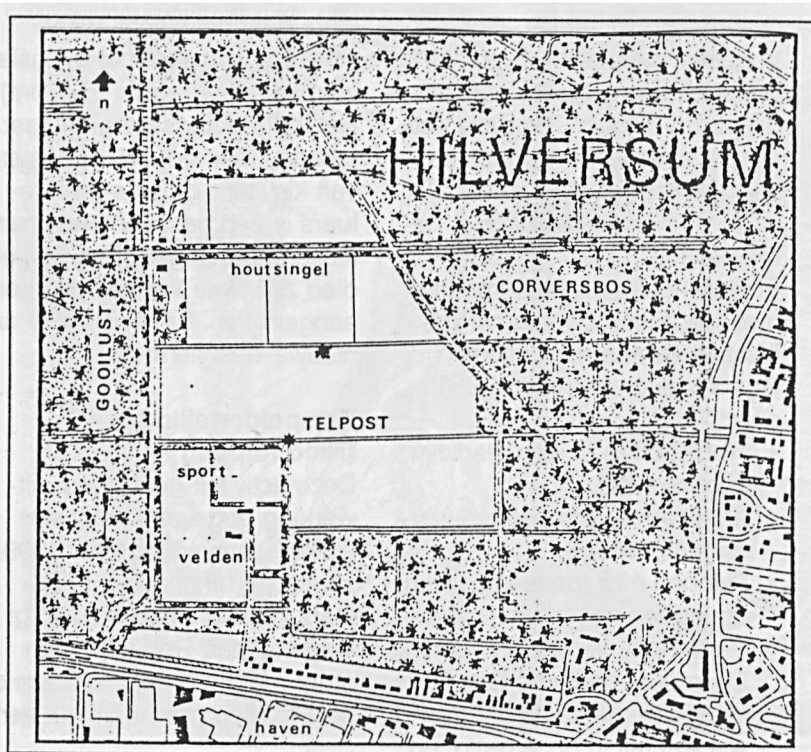
Gooise trekvogeldag op telpost Corversbos

Met een razende vaart vliegt het jaar voorbij. We zijn inmiddels in het herfstgewoel aanbeland en het begint bij veel vogelaars al te kriebelen. Er is al veel te zien en veel vogeltjes zijn onderweg. Maar er komt nog veel meer! Op 21 oktober aanstaande wordt door leden van de vogelwerkgroep weer een trekvogeldag georganiseerd. Op de telpost Corversbos wordt gedurende de gehele dag, van een half uur vóór zonsopgang tot 15.00 uur, naar trekvogels gekeken. De telpost ligt op de akkers van het Corversbos, te bereiken vanaf de begraafplaats aan de Berensteinsweg te Hilversum (het hoofdpad volgen tot de aanwijsborden). De meeste vogels vliegen in de eerste drie uur na zonsopgang, maar ook overdag is er nog veel te zien. September en oktober zijn de trekvogelmaanden bij uitstek. Uit onderzoek door de vogelwerkgroep is gebleken dat in deze maanden meer dan 75%

van alle trekvogels over het Gooi e.o. naar het zuiden vliegt, om te vluchten voor de naderende winter. Vanaf de akkers van het Corversbos worden elke herfst zo'n 80.000 tot 100.000 vogels waargenomen. Dit zijn zowel de trekvogels uit onze eigen natuurgebieden, als vogels uit Scandinavië en Siberië. Elke maand trekken weer andere vogelsoorten over ons land. In oktober zijn dit vooral eenden en ganzen, roofvogels, Kieviten, leeuweriken, lijsters en vinken. Vooral beginnende vogelaars en andere geïnteresseerden worden uitgenodigd het fenomeen 'vogeltrek' eens van dichtbij mee te maken. Wij zijn te gast op een terrein van Natuurmonumenten en deskundige hulp van de Vogelwerkgroep is voorhanden.

Dus u komt ook? Brood en drinken meenemen, alsmede een stoeltje, een verrekijker en warme kleding.

FRED VAN KLAVEREN

De situering van de telpost in het Corversbos

Programma

Donderdag 26 oktober: Lezing door de heer J.B. Hulscher over 'Goudplevier, toe of afname in Nederland?'

Jan Hulscher is bioloog en werkzaam geweest als ornitholoog-ecoloog. Hij heeft onderzoek gedaan naar de voedsleecologie van de scholekster. Momenteel verzamelt hij landelijke gegevens van de afgelopen jaren over de goudplevier. De waarnemingen van onze Vogelwerkgroep in de Eempolder zijn daarbij met name belangrijk omdat het een zo lange periode betreft. Getracht zal worden de resultaten in een groter perspectief te plaatsen. De lezing vindt plaats in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 (hoek Diependaalselaan) te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 28 oktober: Ochtend-wandelexcursie naar het Laarder Wasmeer o.l.v. Bertus van de Brink. Vertrek om 8.30u. bij het toegangshek aan de Meerweg in Hilversum

Zondag 12 november: Ochtend-wandelexcursie in Ankeveenseplassen (Bergsepad en Dammerkade) o.l.v. Fred van Klaveren en Yolande Bosman. Vertrek om 8.00 uur vanaf het parkeerterrein van de R.K. kerk te Ankeveen.

Donderdag 23 november: Lezing door de heer A. Wassink over 'Vogels van Centraal Azië'. Arend Wassink is werkzaam als agrarisch consulent voor milieuvriendelijk landbouwbeheer. Hij heeft deelgenomen aan ornithologisch veldonderzoek in Kazachstan ter ondersteuning van plaatselijke natuuronderzoekers. Hij heeft een opleiding gegeven in roofvogels herkennen en ringonderzoek. Daardoor is hij in staat geweest veel vogels van heel dichtbij te fotograferen. De lezing vindt plaats in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 (hoek Diependaalselaan) te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 25 november: Ochtend-wandelexcursie naar Loenderveense Plassen o.l.v. Jan van Bergeijk en Adri Vermeule. Vertrek om 8.30u. vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 10 december: Ochtend auto en wandel excursie in Eempolders, Eemmeer en Polder Arkemheen o.l.v. Nico Klippel en Piet Spoorenberg. Vertrek om 9.00u. vanaf het nieuwe gemeentehuis aan de Laarderweg te Eemnes

2001

Zondag 7 januari: Ochtend-wandelexcursie in het Corversbos o.l.v. Fred van Klaveren en Yolande Bosman. Vertrek om 8.30u. vanaf de parkeerplaats bij de begraafplaats van 's Graveland (Berensteinseweg)

Zondag 21 januari: Dag-autoexcursie rondje Schouwen-Duiveland o.l.v. Dick Jonkers, Wim le Clerq en anderen. Vertrek om 8.00u. vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zaterdag 3 februari: Ochtend wandelexcursie Naardermeer en Keverdijkse polder o.l.v. Piet Spoorenberg. Vertrek om 8.30u. vanaf De Verlengde Fortlaan in Naarden. In verband met drassig terrein en modder zijn laarzen vrijwel zeker noodzakelijk.

Zondag 18 februari: Ochtend-wandelexcursie door Oud-Naarden o.l.v. Bertus van de Brink. Vertrek om 9.00u. vanaf de parkeerplaats bij Oud Valkeveen.

Zaterdag 10 maart: Ochtend wandelexcursie bij Stichtse Brug en Eemmeer o.l.v. Guus Proost. Vertrek om 8.00u. vanaf parkeerplaats bij surfstrand Huizen naast de A27.

Zondag 25 maart: Ochtend wandelexcursie in de Loenderveensche plassen o.l.v. Jan van Bergeijk, en Adri Vermeule. Vertrek om 7.00u. vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zaterdag 7 april: Dag-autowandelexcursie naar de Hondsbosse Zeewering en De Putten. Vertrek om 6.00u. vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Tijdens deze excursie zal veel zittend gekeken worden, dus wordt goede warme kleding en eventueel een klein stoeltje aangeraden.

Zondag 8 april: Openbare vroege vogelexcursie in park van Kasteel Groeneveld. Vertrek om 6.00u. vanaf het Kasteel Groeneveld.

Vrijdag 20 tot zondag 22 april: Voorjaarsweekeinde Lauwersmeer

Zondag 6 mei: Dagexcursie naar Maasvlakte en Voornse Duin o.l.v. Eric-Hans Stigt-Thans, Bertus van de Brink en Wim le Clercq. Vertrek om 5.30 u. vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zaterdag 19 mei: Ochtend wandelexcursie naar Tienhovens Kanaal o.l.v. Marc van de Pol en Jan Terlouw. Vertrek om 5.30 u. vanaf de parkeerplaats tegenover de ingang van Vliegveld Hilversum.

Zondag 10 juni: Ochtend wandelexcursie in de Hornpolder (rondje Vecht en Spiegelplas) Vertrek om 5.00 u. vanaf de parkeerplaats bij de RK Willibrorduskerk in Nederhorst den Berg.

Zaterdag 23 juni: Fiets ochtend excursie rond het Gooimeer (ongeveer 40 km) o.l.v. Marc van de Pol. Vertrek om 6.00u. vanaf de haven van Huizen

Vrijdag 7 tot zondag 9 september: Najaarsweekeinde Lauwersmeer

Excursies binnen ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies buiten ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamel-punt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie binnen ons werkgebied, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u b.v. niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan). Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden,

Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies voor de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden. Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de VWG. U wordt dringend verzocht naar deze excursies geen kleine kinderen en geen honden mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

In memoriam: Jeannette de Dreu

Op 18 september werden wij zeer onaangenaam getroffen door het bericht dat Jeannette de Dreu is overleden.

Lieve Jeannette, je ging gewoon slapen, maar je wordt nooit meer wakker.

Jeannette, je was een heerlijke fijne enthousiaste vogel-vriendin.

Lieve Jeannette, komend voorjaar zou je je eerste eigen excursie gaan leiden.

Jeannette, vogels kijken, het actief meedoen in onze vogel-werkgroep waren voor jou een goede ontspanning, je kon al je zorgen even vergeten.

Lieve Jeannette, je toekomst hield je bijzonder bezig.

Jeannette, je zou toch meegaan naar Ameland?

Lieve Jeannette, hopelijk valt er voor jou aan de andere kant nog veel te genieten.

Lieve Jeannette, het was fijn je te hebben leren kennen, we zullen je zeker missen.

Namens al jouw vrienden en vriendinnen uit jouw vogel-werkgroep, met een hele dikke knuffel,

De leden van de Subgroep Excursies

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Ruud Willemstein

Genoemde artikelen zijn slechts een selectie en vormen niet de complete inhoudsopgave.

Apus, uitgave van de stichting Gierzwaluwenwerkgroep - Nederland, jrg 6 no 2, juni 2000: Jonge gierzwaluwen overnachten in het gebladerte van bomen - Wanneer wordt de eerste en de laatste gierzwaluw gezien?

Argus, Kwartaaltijdschrift van de Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 25 no 2, juli 2000.

Boomblad, IBN-DLO, jrg 12 no 3, juni 2000: Grutto preferert donker.

De Dompheorn, Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden, jrg 34 no 2, juni 2000: De kerkuil in de Vijfheerenlanden - Roodstuitzwaluw in de Steenwaard.

Dutch Birding, Dutch Birding Association, vol 22 no 2 & 3, 2000.

Fitis, VWG Zuid-Kennemerland, jrg 36 no 2, 2000: Zichtbare landtrek, najaar 1999.

De Gierzwaluw, VWG Amsterdam, jrg 38 no 2, juli 2000: Voorjaarsfenologie.

De Graspleper, Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN), jrg 20 no 1/2, mei 2000: Dertig jaar vogeltellingen in een honderdjarig bos - Tien jaar ganzen en zwanen in de Wieringermeer - Broedvogels van de Schoorlse duinen.

De Grauwe Gans, St. Vogel- en Natuurwacht Zuid-Flevoland, jrg 16 no 2.

De Kleef, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 24 no 2, juni 2000: Over de vogelrichtlijn en ruimtelijke ordening.

Knipsekrant, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 24 no 2, juli 2000.

De Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, jrg 43 no 3, juni 2000: Zingende ijsgors in Lopik

In juni 1999 - Vogels van de gemeente Maarsse - Vogelen in de mooie Morvan.

Meerkoet, Natuur en Milieufederatie Wierhaven, no 2, 2000: Goudvinken in het Wierhaven werkgebied.

Mens en Natuur, IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie, jrg 51, zomer 2000.

NatuurNabij, IVN Eemland, jrg 28 no 3, juli 2000.

Natuurbehoud, vereniging natuurmonumenten, jrg 31 augustus 2000.

Natuur en Milieu, Stichting Natuur en Milieu, jrg 24 no 5, juni 2000.

Idem, jrg 24 no 5, juni 2000.

Noordhollands Landschap, Stichting Het Noordhollands Landschap, jrg 27 no 2, juni 2000: Steenuilen houden van West-Friesland.

Onze Waard, Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard, jrg 31 no 1, voorjaar 2000.

Idem, jrg 31 no 2, zomer 2000: De purperreiger.

Politie Dier en Milieu, Vereniging Politie dieren en milieubescherming, jrg 75 no 2, juni 2000.

SOVON Nieuws, jrg 13 no 2, juni 2000: ganzen/zwanen 1998/1999 - Inventarisatieperikelen grauwe gans - Rode en zwarte wouw.

De Steenloper, Vogelwerkgroep Den Helder, jrg 18 no 95, mei 2000: Internationale watervogeltelling 2000.

Idem, jrg 18 no 96: Speciale editie zee-trektellingen 1999.

Idem, jrg 18 no 97.

De Takkelling, Werkgroep Roofvogels Nederland, jrg 8 no 2, 2000.

De Tringlaan, Vogelwerkgroep Schagen e.o., jrg 23 no 3, juni 2000: Huiszwaluw-onderzoek 1999.

Vanellus, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 53 no 3, 2000.

Van Nature, Nieuws van Vereniging Natuurmonumenten, jrg 10 no 6/7, juni/juli 2000.

Veld- en Vitrine, Mededelingen van het Fries Natuurmuseum, no 144, juli 2000.

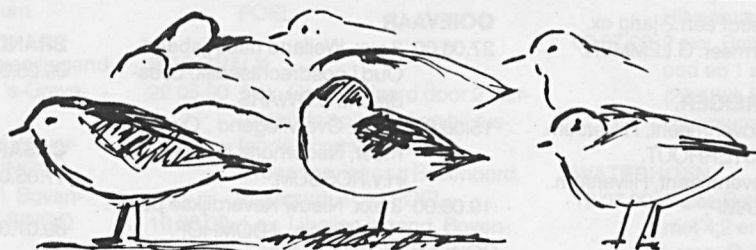
Het Vogeljaar, Tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming, jrg 48 no 2, 2000: Sterke achteruitgang van de steenuil in het Noordelijk Deltagebied - Het aanpassingsvermogen van vogels en hun relatie met de mens.

Idem, jrg 48 no 3, 2000: De verspreidingsgeschiedenis van zwanen, ganzen en eenden - Het broedseizoen 1999 van de purperreiger in Nederland - De comeback van de Amsterdamse gierzwaluw.

Vogelnieuws, Vogelbescherming Nederland i.s.m. de Kerkuilen werkgroep Nederland, jrg 13, no 3, juni 2000: Eindelijk een goed roekenplan.

Vogels, Tijdschrift over vogels en vogelbescherming, jrg 20 no 3, mei/juni 2000: Vogelrichtlijn beschermt nu 78 gebieden - Naïeve muzikaliteit van hoempers, snorrs en mauwers.

De Wijde Blik, Tijdschrift voor natuur en milieu in Gooi, Vechtstreek e.o., jrg 15 no 99/4, mei 2000.

Drieteenstrandlopers

Tekening: R. Veltkamp

KRAANVOGEL

11.09.00 8 exx. Om 20.10 u. Overvliegend in V-formatie over Gooimeer via Blaricum, ri. Naarden, opvallend door "trompetteren". Circa 3 minuten later volgde het negende ex. T.HILHORST.

STELTKLUUT

18.06.00 2 exx. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO.
 18.06.00 2 exx. Bovenmeent, Hilversum. H.v.OOSTERHOUT.
 24.06.00 2 exx. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.
 25.07.00 1 ex. Bovenmeent, Hilversum. W.vd.KAMP.

KLUUT

29.04.00 8 exx. Korte Maatskade, Eemnes. F.LEURS.
 20.05.00 5 exx. 1 broedend ex. en 1 ex. voorzien van een gele pootring. Korte Maatskade, Eemnes. G.BIESHAAR.

KLEINE PLEVIER

06.05.00 1 ex. De Kampen, Blaricum. D.JONKERS.
 24.06.00 4 exx. (2 paar). Vuilstort, Muiderberg. D.JONKERS.
 24.06.00 2 exx. Korte Maatskade, Eemnes. D.JONKERS.
 24.06.00 2 exx. Maatpolder, Eemnes, bij Raboes. D.JONKERS.
 26.06.00 2 exx. (2 paar). Vuilstort, Muiderberg. VRG 't Gooi/ W.v. der LINDEN.

BONTBEKPLEVIER

12.05.00 3 exx. Raboes, Eemnes. D.JONKERS.
 20.05.00 2 exx. Korte Maatskade, Eemnes. G.BIESHAAR.

GOUDLEVIER

04.08.00 1 ex. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.
 17.08.00 12 exx. Korte Maatskade, Eemnes. G.v.LOENEN.

KIEVIT

24.07.00 1 ex. Betrof pul van ca 3 a 5 dagen oud. Op 25/7 na mestinjectie weiland verdwenen. Volkertsweg, Noordpolder, Eemnes. G.v.LOENEN.

KLEINE STRANDLOPER

29.08.00 2 exx. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO/D.LAOUT.

GESTREEPTE STRANDLOPER

10.05.00 1 ex. Bovenmeent, Hilversum. Dutch Birding.

KROMBEKSTRANDLOPER

24.06.00 5 exx. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.

BONTE STRANDLOPER

29.08.00 1 ex. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO/D.LAOUT.

KEMPHAAN

13.07.00 137 exx. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.

WATERSNIP

07.07.00 1 ex. Baltsend ex. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO.
 03.08.00 42 exx. Waarschijnlijk nog meerdere exx. tussen de biezen pollen. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.
 09.08.00 80 a 90 exx. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO

REGENWULP

18.07.00 1 ex. Overvliegend. Koggewagen, Blaricum. D.JONKERS.
 09.08.00 2 exx. Naarderbos, Naarden. VRG 't GOOI.

POELRUITER

05.05.00 1 ex. Bovenmeent, Hilversum. Dutch Birding.

GROENPOOTRUITER

05.05.00 65 exx.!! (mogelijk grootste groep ooit waargenomen in ons gebied) Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.

WITGATJE

13.07.00 7 exx. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.

BOSRUITER

03.08.00 20 exx. , Fouragerend tussen watersnippen en kemphanen. Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.
 09.08.00 1 ex. Naarderbos, Naarden. VogelRingGroep 't Gooi.
 09.08.00 5 exx. Bovenmeent, Hilversum. R.SINOO.

OEVERLOPER

09.05.00 7 exx. Eemmond, Eemnes. D.JONKERS.

ZWARTKOPMEEUW

06.05.00 2 paar. Visdieveneiland, Eemmeer. D.JONKERS/ F.LEURS ea.
 28.05.00 1 ex. Verbleef een week tussen kokmeeuwen, Bovenmeent, Hilversum. F.DERRIKS.

DWERMEEUW

21.07.00 1 ex. Overvliegend ad. ex. in NW ri. Vloog tussen kokmeeuwen en visdiefjes. Hollandse Brug, Muiderberg. F.DERRIKS.

HOUDUIF

03.06.00 220 exx. Fouragerend in grasland. Noord Ervenweg, Eempolders. G.BIESHAAR.

ZOMERTORTEL

14.06.00 1 ex. Oostdijk, Muiden. D.JONKERS.
 24.07.00 2 exx. Stichtse Brug, Huizen. F.LEURS.

KOEKOEK

09.08.00 1 ex. Overvliegend. Hollandse Brug, vuilstort. VRG 'T GOOI.

KERKUIL

13.07.00 1 ex. Overvliegend en fouragerend om 23.00u. daarna de nestkast invliegend (2 pulli). Hilversumse Meent. F.DERRIKS.

BOSUIL

29.06.00 4 exx. Tafelbergheide, Blaricum. D.JONKERS/ P.RUITENBEEK.

RANSUIL

30.06.00 1 paar. Postiljonheide, Laren. J.OOSTERLAKEN.
 13.07.00 1 ex. Rustend in den. In de braakballen werden de restanten van 32 bosmuizen, 24 veldmuizen, 10 bosspitsmuizen 1 huismuis en 1 dwergmuis aangetroffen!. Franse Kampheide, Bussum. F.DERRIKS

ALPENGIERZWALUW

04.05.00 2 exx. Boven A1, nabij Naardermeer. Dutch Birding.

IJSVOGEL

24.06.00 1 ex. Zanderij GNR Hilversum. P.UBBINK.
 30.06.00 6 exx. 1 paartje met 4 jongen. Sinds 23/3 aanwezig. Karnevelskloot, Naarden. F.DERRIKS.
 04.08.00 1 ex. Vestinggracht, Naarden. A.v.HELDEN/A.HADDERS.
 12.08.00 2 exx. (2e broedsel?), al sinds mei aanwezig, doorvaart bij eilandjes O.zijde. Spiegelplas, Nederhorst den Berg. P.VOS.
 26.08.00 1 ex. Pier Huizen, vloog enkele 100-en meters mee langs pier. 2x visvangst. T.HILHORST.

GROENE SPECHT

30.06.00 5 exx. Minstens 3 jongen werden in boomtoppen gevoerd door beide ouders. Postiljon, Vredelaan. Laren. G.BIESHAAR.
 22.07.00 1 ex. Om 06.30 u in tuin, Siriusstraat, Hilversum. P.vd.POEL.

KLEINE BONTE SPECHT

01.07.00 1 ex. Oud Naarden, Naarden.
VRG 'T GOOI.

GROTE BONTE SPECHT

20.07.00 3 exx. Betrof v. met 2 jongen.
Tuin Zevenenderdrift, Laren.
G.BIESHAAR.

WITTE KWIKSTAART

12.05.00 2 exx. betrof nest in eendekorf.
De Zanderij GNR, Hilversum.
P.vd.POEL.

BLAUWBORST

08.05.00 1 ex. Eemmeerdijk, De Kampen
O. Blaricum. D.JONKERS.

BEFLIJSTER

02.05.00 4 exx. Tafelbergheide,
Blaricum. D.JONKERS.
04.05.00 1 ex. Groeve Oostermeent,
Blaricum. D.JONKERS.

RODE ROTSLIJSTER

04.05.00 1 ex. (m) Groeve Oostermeent,
Blaricum. F.LEURS/R.v.B-
EUSEKOM/D.JONKERS.

BOSRIETZANGER

11.06.00 2 ex. zingend, Zanderij GNR.
Hilversum. B.v.POELGEEST.

SPRINKHAANZANGER

01.07.00 1 ex. Zingend om 00.30 u.. Bij
observatiehut, Bovenmeent,
Hilversum. R.SINOO.

KLEINE KAREKIET

09.07.00 1 ex. Betrof nest met 1
koekoeksjong, door zware re-
genval in het water gewaaid.
Karnemelksloot, Naarden.
F.DERRIKS.

GROTE KAREKIET

12.06.00 1 ex. Rietkraag in
Loenderveenseplas, Bloklaan
Loosdrecht. J.DOMHOF.

ORPHEUSSPOTVOGEL

08.05.00 1 ex. Stichtse Brug, Huizen.
R.v.BEUSEKOM.

FLUITER

04.06.00 1 ex. Zuid.Smitshuyserbos.
VRG 'T GOOI/J.TERLOUW.
17.07.00 1 ex. Tuin, Laan v. Eikenrode,
Loosdrecht. J.PLATTEEL.
31.07.00 1 ex. Roepend vanuit wilg, Fort
Uitermeer, Weesp. P.VOS.

TUINFLUITER

29.05.00 1 ex. Raboes, Eemnes.
G.BIESHAAR/M.v.HOUTEN.
10.07.00 6 exx. , Betrof 1 paar met 4
vliegvlugge jongen
Gooiergracht, Laren. G.BIESHAAR.

GRAUWE VLEGENVANGER

-06.00 1 ex. Tuin Oud
Loosdrechtsedijk 38.
B.DWARS.
15.06.00 2 exx. Alarmerend. Wakkeren-
dijk, Eemnes. VRG 'T GOOI.

KLEINE VLEGENVANGER

30.04.00 1 ex. Koggewagen, Bijvanck,
Blaricum. D.JONKERS.

BOOMKRUIPER

29.06.00 1 ex. Tegen raam gevlogen,
waarna hij werd gehinderd
door pikkende koolmezen. Na
2 uur losgelaten. Naarderstraat.
170 Huizen. C.HOLZENSPIES.

STAARTMEES

19.08.00 7 exx. Samen op vogelbad,
Messchaertlaan 4, Hilversum?
v.LIESHOUT.

BUIDELMEES

01.07.00 1 ex. Oud Naarden, Naarden.
VRG 'T GOOI.
16.07.00 1 ex. Fort Ronduit, Naarden. M.
de GRAAF.

WIELEWAAL

06.05.00 1 ex. Strand Stichtse Brug, Hui-
zen. F.LEURS.
20.05.00 1 ex. Warandebergen, Huizen.
E.FRATERSMIT.

ROEK

21.04.00 1 ex. NoordPolder te Veld,
Eemnes. F.LEURS.

KRUISBEK

10.06.00 1 ex. Overvliegend. Oud Naar-
den, Naarden. VRG 'T GOOI.
06.07.00 2 exx. Overvliegend, Tafelberg-
heide, Blaricum. D.JONKERS.

GOUDVINK

29.05.00 2 exx. Mogelijk broedgeval, al
wekenlang aanwezig. Ver-
lengde Fortlaan, Naarden.
F.DERRIKS.
27.07.00 2 exx. Mogelijk broedgeval.
Burg. Visserlaan Naarden.
F.DERRIKS.

APPELVINK

26.05.00 1 ex. Fouragerend in Taxus.
Wijkplaats, Naarderbos, Naar-
den. F.DERRIKS.
14.06.00 2 exx. Muiderslot, Muiden.
D.JONKERS.
1 ex. (juv.) Tegen ruit gevlogen.
Naarderstraat 170, Huizen.
C.HOLZENSPIES.

CHINESE APPELVINK

30.06.00 5 exx. (herkomst onbekend)
Paartje met 3 jongen. Visserij,
Naardermeer. R.de WIJS.

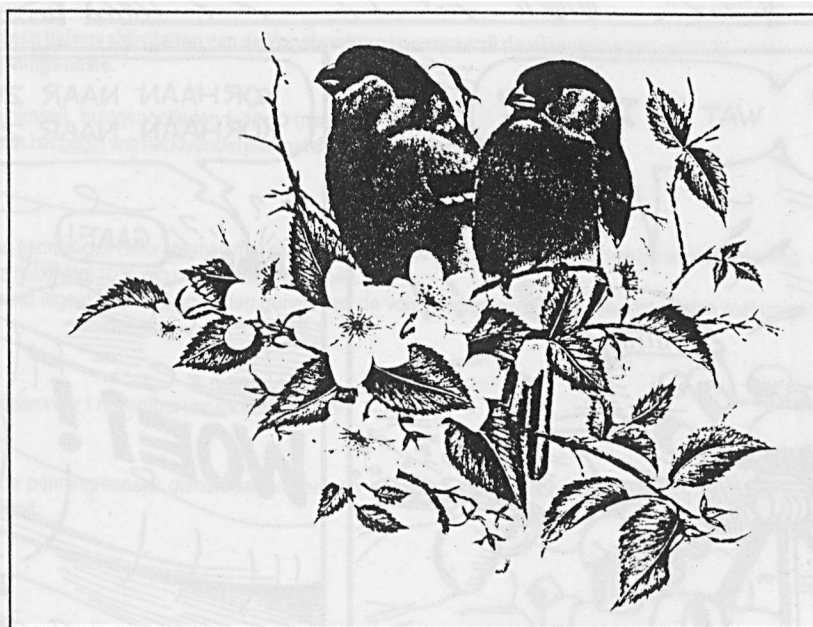
NASCHRIFT

Dank voor uw kaartjes (309 stuks), waar-
onder weer heel veel bijzonder leuke
waarnemingen.

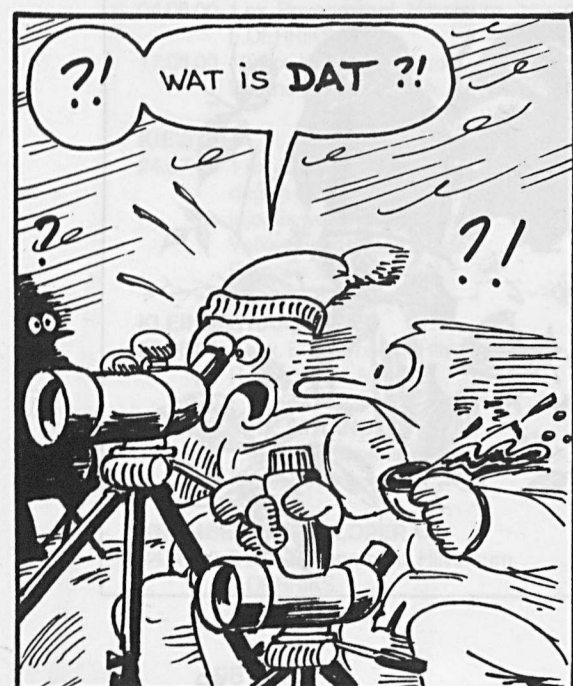
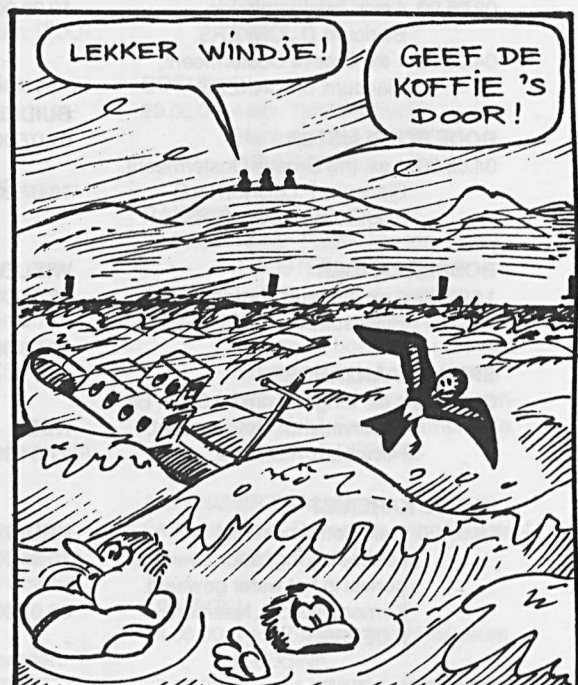
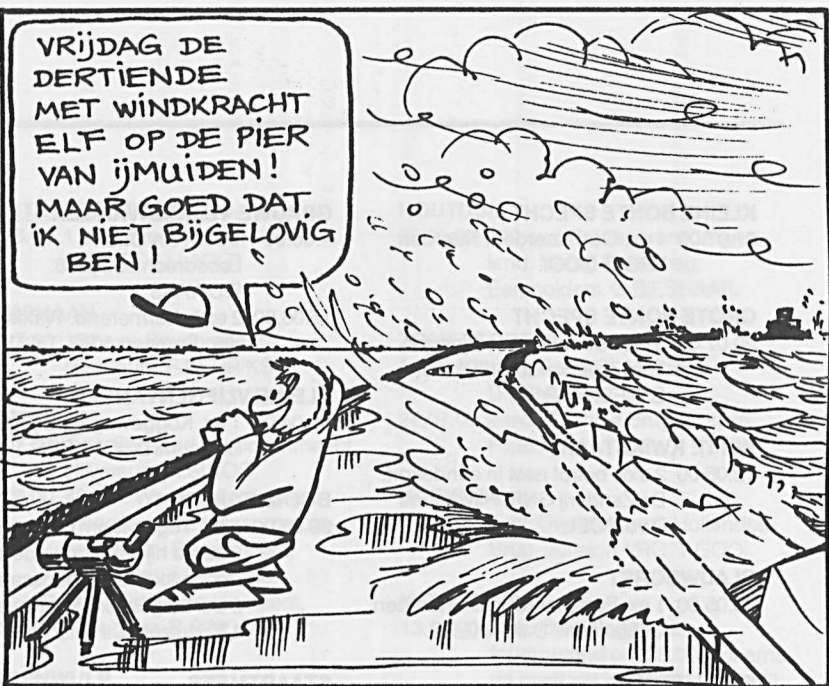
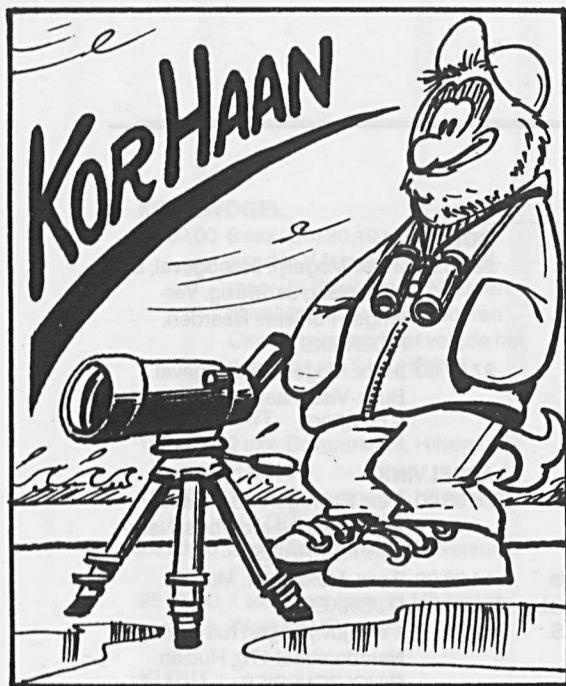
De trektijd is inmiddels weer begonnen
en ik hoop dat er ook weer "laatste "
seizoenswaarnemingen tussen zitten.
Wanneer is de laatste gierzwaluw van dit
seizoen bv gezien in ons gebied? Ikzelf
zag bv op 28 augustus drie gierzwalu-
wen, trekkend in Z ri. Helaas buiten ons
gebied.

De redactie heeft weer blanco waarne-
mingskaartjes in de vorige Korhaan afge-
drukt, waarvoor dank. Maak er gebruik
van. Op- of aanmerkingen? Schrijf ze mij.

PETER VOS

Goudvinken

Adressenlijst

Postadres VWG: WVG Het Gooi e.o., Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester WVG Het Gooi e.o.

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Voorzitter:	: R.A. Kole	Torenvalk 22	3752 SK Bunschoten	033-2999408
Sekretaris	: M. van Houten	Dovenetelhof 26	3742 EH Baarn	035-5415603
Penningmeester	: A.C.A.M. Kerkhof	Burgemeester Reigerstraat 39	3581 KL Utrecht	030-2514410
SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	035-6850627
SG Avifauna	: G.M.L. Proost	Oostergo 15	1274 JS Huizen	035-5251661
SG Natuurbescherming	: D.A. Jonkers	Koggewagen 3	1261 KA Blaricum	035-5260456
SG Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemlaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugdcurcus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Eempoldertellingen	: R. van Veen	Hoflaan 17	1241 XL Kortenhoef	035-6563642
Ledenadministratie	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
Lezingen	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Roofvogelstudiegroep	: H. Sevink	Einder 31	3742 ZG Baarn	035-5421019
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: H.P. Vos	Laan van S. van de Haare 15	1405 AR Bussum	035-6940793
Weidevogelbescherming	: G.W. Bieshaar	Zevenenderdrift 16	1251 RC Laren	035-5311002
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijer	Krekemeent 21	1218 EA Hilversum	035-6934871

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)
Vogelwerkgroep op internet
Redactie Korhaan

Aanvragen via: Pieter.Schut@wxs.nl
<http://home.wxs.nl/~rkole/vwg.htm>
w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl
Pieter.Schut@wxs.nl

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

Contributie: Voor leden f. 35,- (minimaal), huisgenootleden f. 12,50 (minimaal).
Bij voorkeur betalen aan het begin van het kalenderjaar met de van ons ontvangen acceptgirokaart.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften aftrekbaar van de inkomstenbelasting, vanaf minimaal 1% (en tenminste 120 gulden), tot maximaal 10% van uw onzuivere inkomen.
Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte kosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum